

STADSREVISIONEN

ANKOM

2013 -03- 22

SID 1 (1)
DNR 3511-33/2013
2013-03-13

Dnr14-214/2013.....
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

2013 -03- 22

Dnr 3511-33/2013

Dnr 1.4. - 214/2013
Enskede-Årsta-Vantörs StadsdelsförvaltningTill kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR
ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND
ÅR 2012

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet under år 2012.

Vårt ansvar är att granska att nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare att nämndens räkenskaper är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi bifogar en sammanfattande redogörelse för resultatet av vår granskning.

Vi bedömer sammantaget att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi tillstyrker att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

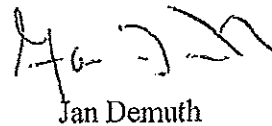
Stockholm den 13 mars 2013

Bosse Ringholm

Bengt Lagerstedt

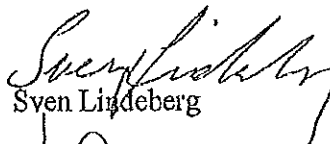
Jan Demuth

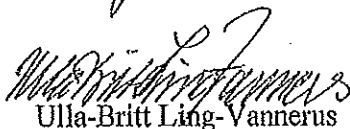
Birgitta Guntsch

Barbro Hedman

Sven Lindeberg

Ulla-Britt Ling-Vannerus

Amanj Mala-Ali

Lars Riddervik

Michael Santesson

David Winks

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2012

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Vi bedömer sammantaget att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Driftbudgetutfallet för nämnden visar ett nettoöverskott på 8,4 mnkr före resultatöverföringar och jämfört med budget. Detta motsvarar en budgetavvikelse med 0,4 %. Efter resultatöverföringen mellan åren redovisar nämnden ett slutligt budgetöverskott (netto) med 11,7 mnkr.

Vi bedömer att nämnden under år 2012 i allt väsentligt nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten och sina egna mål.

Intern kontroll

Vi bedömer att nämndens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Bedömningen grundas på de granskningar som genomförts under året och på genomförd granskning av verksamhetsplan, tertialrapport 1 och 2 samt verksamhetsberättelsen.

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året.

Bokslut och räkenskaper

Vi bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd (nr 13 mars 2013)

Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning (nr 8 november 2012)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

ANKOM

2013 -03- 22

Nr 13

Mars 2013

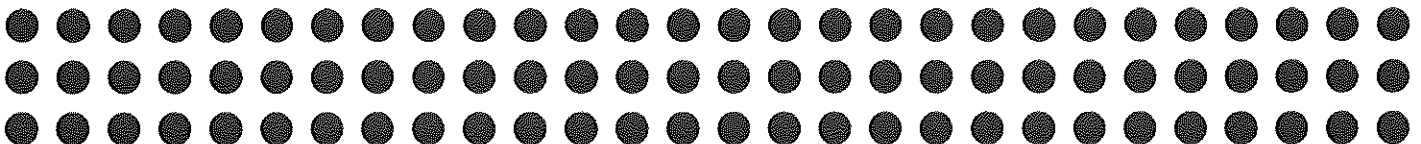
Dnr 3511-33/2013

Dnr 1.4. - 219/2013
Enskede-Årsta-Vantörs Stadsdelsförvaltning

Årsrapport 2012

ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖRS STADSDELSNÄMND

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Större fördjupade granskningar som sker under året publiceras löpande som ”revisionsrapporter”.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 D, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN

SID 1 (1)
DNR 3511-33/2013
2013-03-13

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Driftbudgetutfallet för nämnden visar ett nettoöverskott på 8,4 mnkr före resultatöverföringar och jämfört med budget. Detta motsvarar en budgetavvikelse med 0,4 %. Efter resultatöverföringen mellan åren redovisar nämnden ett slutligt budgetöverskott (netto) med 11,7 mnkr.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2012 i allt väsentligt nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten och sina egna mål.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Bedömningen grundas på de granskningar som genomförts under året och på genomförd granskning av verksamhetsplan, tertialrapport 1 och 2 samt verksamhetsberättelsen.

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året.

Bokslut och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd (nr 13 mars 2013)

Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning (nr 8 november 2012)

Innehåll	Sid
1 Årets granskning	1
2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
2.1 Ekonomiskt resultat	2
2.2 Verksamhetens resultat.....	3
3 Intern kontroll	7
4 Bokslut och räkenskaper	11

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2012-mars 2013

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2012.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Ansvarig för granskningen av nämndens verksamhet har varit Hans Classon vid revisionskontoret.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2012 – mars 2013 redovisas i *bilaga 2*.

2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2012:

Mnkr	Budget 2012	B o k s l u t 2 0 1 2			Budget- avvikelse 2011
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2 413,1	2 414,0	0,9	0,0 %	2,8
Intäkter	352,2	361,5	9,3	2,6 %	2,0
Verksamhetens nettokostnader	2 060,9	2 052,5	8,4	0,4 %	4,8
Avskrivningar	2,4	2,5	0,1	4,2 %	0,0
Internräntor	1,4	1,4	0,0	0,0 %	0,1
Driftbudgetens nettokostnader	2 064,7	2 056,3	8,4	0,4 %	4,9
Justerat netto, efter resultatöverföringar		2 053,0	11,7	0,0 %	0,4
Investeringsplan					
Utgifter	19,8	11,8	8,0	40,4 %	4,9
Inkomster	0,0	0,1	0,1	0,0 %	0,0
Nettoutgifter	19,8	11,7	8,1	40,9 %	4,9

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall före resultatöverföring avviker med 8,4 mnkr i förhållande till budgeten. Det motsvarar en budgetavvikelse med 0,4 %. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg.

För 2012 redovisar verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd ett överskott på 8,6 mnkr. Enligt nämndens redovisning beror avvikelsen på att antalet bidragshushåll minskat jämfört med 2011. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppvisar ett underskott med 7,3 mnkr vilket bland annat förklaras av att vissa privata utförare inte accepterat LSS-pengen som fastställs av staden. Detta medför att vissa enskilda avtal ger högre kostnader jämfört med budget. Äldreomsorgen visar ett överskott om 6,3 mnkr. Medlen avsatta i budget 2012 för att täcka övertalighetskostnader i samband med upphandlingen av Årsta vård- och omsorgsboende har inte förbrukats. Den personal som valde att stanna kvar i förvaltningen har kunnat få nya anställningar. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2012 i allt väsentligt nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten och sina egna mål.

När det gäller kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet "Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten" är utfallet 93 % för indikatorn "Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete", vilket innebär att kommunfullmäktiges årsmål på 80 % uppnåtts.

För kommunfullmäktiges mål "Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg" visar stadens centrala brukarundersökningar att nämnden uppfyllt årsmålet på 84 % för indikatorn om andelen nöjda omsorgstagare avseende hemtjänst i ordinärt boende. För 2012 uppgår antalet nöjda omsorgstagare till 87 % vilket är en ökning från föregående års värde på 65 %. Förvaltningen har under 2012 utvecklat verksamhets- och avtalsuppföljningarna för att säkerställa kvaliteten i servicen och rättssäkerheten för brukarna inom omsorgsverksamheterna.

Inom verksamhetsområdet "Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande" har antalet bidragshushåll under 2012 fortsatt att minska. Det genomsnittliga antalet bidragshushåll har uppgått till 1 283 för 2012, vilket kan jämföras med 1 446 hushåll 2011. Enligt förvaltningen beror detta bland annat på att socialsekreterare både handlägger och arbetar med att få klienten i egen försörjning.

Kommunfullmäktiges mål "Stockholms livsmiljö ska vara hållbar" uppfylls delvis. Målet om 85 % förnyelsebart drivmedel i miljöbilar har inte nåtts. Vidare är utfallet för elanvändning per kvadratmeter högre än årsmålet. Detta kan enligt förvaltningen bero på att flera nya förskoleavdelningar öppnat under året och att dessa inte ingår i den totala ytan. Nämnden når målen för andel dubbdäck och miljöbilar.

Kommunfullmäktiges årsmål när det gäller Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden har inte uppnåtts helt. Nämnden har därför bland annat utökat samarbetet med trafikkontorets stadsmiljöenhet och intensifierat arbetet med regelbunden kontroll och uppföljning av städning, skötsel och underhåll av parker och grönområden.

För verksamhetsområdet "Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas" har inte målet för andel förskollärare nåtts

helt. Andelen förskollärare av antalet anställda uppgår till 37 % att jämföra med årsmålet 38 %. Förvaltningen har under 2012 bland annat genomfört en gemensam rekryteringsdag för att locka fler förskollärare till stadsdelen.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Tillsyn och inspektioner

Under året har enheten för arbete och försörjning inom individ- och familjeomsorg granskats av socialnämndens socialtjänstinspektörer. Av granskningen framkom att enheten arbetar planerat för ett kvalitetssäkrat socialt arbete. Utvecklingsbehov finns dock och förutsättningarna för den fortsatta utvecklingen är i hög grad beroende av hur personalomsättningen blir vid enheten.

Under hösten har socialnämndens socialinspektörer också granskat nämndens myndighetsutövning vad gäller sociala barnavårdsutredningar. Enligt socialinspektörerna behöver rutiner införas så att ledningen kan följa om de sociala tjänsterna svarar mot de övergripande målen i lagstiftning och riktlinjer.

Arbetsmiljöverket genomförde en inspektion av arbetsledning kvällar och helger vid Årsta hemtjänst i början av 2012. Vid inspektionen framkom att det på helger är svårt att hitta vikarier, vilket medför att alla arbetsuppgifter inte hinner utföras. Vid arbetsmiljöverkets uppföljning i juni 2012 konstaterades att samtliga brister var åtgärdade.

Miljöförvaltningen har genomfört en oanmäld inspektion vid kostenheten som är en resultatenheter inom äldreomsorg. Granskning av enhetens egenkontroll gjordes. Inga brister framkom.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Stadsdelsnämnden ska till socialstyrelsen och revisorer rapportera gynnande beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutdatum.

Nämndens redovisning av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS uppgår vid årsskiftet till totalt 32. Av dessa avser 17 SoL och 15 LSS. De flesta besluten avsåg boenden där brukaren avböjt erbjudande i väntan på speciellt boende.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria och ej verkställda domar

Stadsdelsnämnderna ska till Socialstyrelsen anmäla missförhållanden i omsorgen om äldre och funktionshindrade enligt SoL (Lex Sarah och Lex Maria).

Under 2012 har en anmälan gjorts avseende Lex Maria och avsåg äldreomsorg. Vidare har nämnden anmält 16 Lex Sarah ärenden varav 11 avsåg äldreomsorg och fem avsåg personer med funktionsnedsättning. Vid årsskiftet fanns inga ej verkställda domar enligt SoL och LSS.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag

Nämnden har inte fått något särskilt uppdrag från kommunfullmäktige under 2012.

Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Revisionskontoret har genomfört en granskning (rapport nr 8 november 2012) med syftet att bedöma om nämnden följer upp att externa utförare bedriver en verksamhet i enlighet med avtal m.m.

Granskningen har avgränsats till LSS-insatserna bostad med särskild service för vuxna och daglig verksamhet och har omfattat socialnämnden och de tre stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck.

Granskningen visar att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan socialnämnden och stadsdelsnämnderna vid avtalshanteringen. Socialnämnden ansvarar för de upphandlingar som sker enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och stadsdelsnämnderna ansvarar för de upphandlingar som sker enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

Granskningen har också visat att både beställningarna och genomförandeplanerna är viktiga utvecklingsområden. Kvaliteten i genomförandeplanen är avhängig kvaliteten i beställningen. Det är därför viktigt att stadsdelsnämndens kontroller av utförarens dokumentation även inbegriper den beställning som ligger till grund för genomförandeplanen.

Kommunikationen och dialogen mellan nämnden och de externa utförarna fungerar i huvudsak, men brister finns mellan biståndsbedömare och utförare på individnivå.

För att säkerställa en systematisk uppföljning och kvalitetssäkring av insatser och bistånd för personer med funktionsnedsättning, bör stadsdelsnämnden se till att kommunikationen med de externa utförarna på individnivå fungerar. Nämnden bör vidare, i dialog med utförarna, utveckla beställningar och genomförandeplaner. Uppföljningen bör utvecklas genom att kontrollerna även inbegriper den beställning som ligger till grund för genomförandeplanen.

Nämnden kommer att yttra sig över rapporten i mars 2013.

Uppföljning av nämndens serviceskyldighet enligt förvaltningslagen

Stadsrevisionen genomförde år 2010 en granskning av nämndernas serviceskyldighet enligt förvaltningslagen (nr 7 november 2010). I granskningen ingick bl.a. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

I revisionsrapporten konstaterades bl.a. att nämnden inte uppfyller offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser eftersom ärenden som omfattas av sekretess inte alltid registreras. Nämnden rekommenderades att se över sin rutin för hantering av klagomål och synpunkter för att säkerställa att offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser följs.

Revisionskontoret har under år 2012 genomfört en uppföljning av vidtagna åtgärder med anledning av den tidigare revisionsrapporten. Granskningen visar att förvaltningen tagit fram arbetsflödesscheman för äldreomsorgen för att förtydliga tillämpningen av nämndens rutin för hantering av synpunkter och klagomål. En revidering av arbetsflödesscheman har skett i juni 2012.

Revisionskontoret har gått igenom dessa scheman. De klagomål som inkommer från en aktuell brukare ska dokumenteras i personens journal. Klagomål av mer allmän karaktär som antingen inkommer till förvaltningen centralt eller till en enhet inom förvaltningen ska enligt rutinen alltid diarieföras. Rutinerna tillgodoser därmed offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om att ärenden som omfattas av sekretess ska registreras.

Revisionskontorets samlade bedömning är att nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att förvaltningslagen och offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser följs.

Barngruppernas storlek

Med hjälp av konsult har en granskning genomförts av hur stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Rinkeby-Kista arbetar för att nå fullmäktiges intentioner avseende barngruppernas storlek.

Stockholms stads kommunfullmäktige har uttalat en ambitionsnivå för barngruppernas storlek. Av stadens budget för 2012 framgår att antalet barn i grupperna, 1-3 år, inte bör vara fler än 14. Grupperna för de äldre barnen, 4-5 år, bör inte bestå av fler än 18 barn. Enligt skollagen ska barngrupperna ha en lämplig sammansättning och storlek och barnen ska erbjudas en god miljö.

Den sammanfattande bedömningen är att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd bedriver ett systematiskt arbete för att nå fullmäktiges intentioner avseende barngruppernas storlek. Konsekvensutredningar görs regelbundet för att följa upp och utvärdera barngruppernas storlek och sammansättning. Viss överinskrivning förekommer och orsakas till största del av att platsgarantin måste uppfyllas. Detta förekommer under begränsade perioder och kompenseras vid behov av ökad personalstyrka. Barngruppernas sammansättning och storlek varierar mellan förskolorna. Stora delar av dagen är barnen indelade i mindre grupper. Det sker ingen uppföljning av hur gruppstorleken varierar över dagen eller i vilken omfattning arbetet i grupperna bedrivs av förskollärare. Inte heller av hur många dagar i varje månad barngruppernas storlekt överskrider 14 respektive 18 barn.

Fullmäktiges indikatorer återrapporteras vid tertiäl 2 och årsbokslut. Indikatorerna ger en bild över personalgruppens sammansättning, i vilken mån barnomsorgsgarantin uppfylls och antal barn per anställd. Det finns inget krav på att stadsdelsnämnderna ska ge någon ytterligare information om den verksamhet som bedrivs, t.ex. genom att kommentera utfallet av indikatorerna ur ett pedagogiskt eller kvalitativt perspektiv.

Stadsdelsnämnden rekommenderas att, som underlag för analys av verksamhetens kvalitet, följa upp hur stor del av dagen barnen i förskolan är indelade i mindre grupper. Uppföljning bör även ske av hur många dagar i månaden överinskrivning förekommer. Uppgifterna kan med fördel redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och medarbetare. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig. Bedömningen grundas på de granskningar som genomförts under året och på genomförd granskning av verksamhetsplan, tertiälrapport 1 och 2 samt verksamhetsberättelsen.

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2012 och bedömer att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Verksamhetsplanen är ett tydligt styrdokument som beskriver vad som ska uppnås, hur detta ska ske och hur uppföljning av resultatet ska genomföras. Ett annat styrdokument som nämnden fastställt under året är underlag för budget 2013 med inriktning 2014 och 2015.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1 2012	Tertial- rapport 2 2012	Bokslut 2012	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	2438,7	2399,4	2 414,0	14,6	0,6 %
Intäkter	397,6	366,6	361,5	5,1	1,4 %
Verksamhetens nettokostnader	2 041,1	2 032,8	2 052,5	19,7	1,0 %
Avskrivningar	2,4	2,4	2,5	0,1	4,2 %
Internräntor	1,3	1,4	1,4	0,0	0,0 %
Driftbudgetens nettokostnader	2 044,8	2 036,6	2 056,3	19,8	1,0 %
Justerat netto, efter resultatöverföringar	2 043,7	2 033,0	2 053,0	20,0	1,0 %
Investeringsplan					
Utgifter	12,0	14,5	11,8	2,7	18,6 %
Inkomster	0,0	0,0	0,1		0,0%
Nettoutgifter	12,0	14,5	11,7	2,7	18,6 %

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året. Avvikelsen mellan tertialrapport 2 och det verkliga ekonomiska utfallet motsvarar 1,0 % efter resultatöverföringar.

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden har fastställt ett system för intern kontroll. Där framgår att den interna kontrollen ska ske på alla verksamhetsnivåer. Vidare redovisas hur arbetet med väsentlighets- och riskanalys och intern kontroll ska genomföras.

I samband med verksamhetsberättelsen för 2012 har en redovisning skett av resultatet av genomförda kontroller enligt internkontrollplanen och de åtgärder som vidtagits där brister iakttagits. Bland annat har kontroll gjorts av att dokumentationen i sociala system följer lag och stadens riktlinjer. Det noterades brister i dokumentation när det gäller de kontroller som ska göras för att undvika felaktiga utbetalningar.

Behörighetsrutiner Agresso

Revisionskontoret har genomfört en granskning av den interna kontrollen i nämndens behörighetsrutiner avseende ekonomisystemet Agresso.

Granskningen visar att nämnden har tillräcklig intern kontroll i sin behörighetsadministration.

Beslut om tilldelning av behörighet beslutas på chefsnivå i enlighet med stadens riktlinjer för informationssäkerhet. Behörighet ges utifrån behov och följer användarnas attesträtt. Behörighetsrutinerna är dokumenterade.

Behörighetsuppföljningar görs två gånger per år. Det kan dock noteras att några användare inte har loggat in i systemet under 2012. För dessa användare bör en förnyad prövning göras om de är i behov av sin behörighet.

Behörighetsrutiner Paraplysystemet

Revisionskontoret har genomfört en granskning av den interna kontrollen i nämndens behörighetsrutiner avseende verksamhetssystemet Paraplyet. Granskningen är avgränsad till paraplysystemets applikation för ekonomiskt bistånd.

Granskningen visar att nämnden inte har tillräcklig intern kontroll i sin behörighetsadministration.

Beslut om tilldelning av behörighet beslutas på chefsnivå i enlighet med stadens riktlinjer för informationssäkerhet. Det är även beslutande chefer som registrerar behörigheterna. Detta är inte tillfredsställande ur ett internkontrollperspektiv.

Behörighetsuppföljningarna genomförs inte på ett systematiskt sätt. Vid granskningen noterades att fyra användare med åtkomst till paraplysystemet hade slutat sin anställning vid förvaltningen. Därtill noterades att ett antal användare har fått högre behörighet än vad de är i behov av för att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Efter genomförd granskning har förvaltningen utarbetat och dokumenterat nya behörighetsrutiner. Enligt dessa ska annan än den tjänsteman som beslutat om tilldelning av behörighet registrera behörigheten. Vidare kommer större restriktivitet tillämpas vid tilldelning av högre behörigheter. Därtill kommer det att genomföras behörighetsuppföljningar ett par gånger per år.

Enligt revisionskontoret är det angeläget att nämnden inför de nya rutinerna snarast för att höja säkerheten i behörighetshanteringen.

Överföring av känslig information

Revisionskontoret har granskat om Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och dess sociala delegation har en korrekt hantering av e-post som skickas till och inkommer till ledamöterna. Stadens revisorer har tidigare särskilt framhållit att JO:s uttalande angående hanteringen av elektronisk post ställd till ledamöter är av särskilt intresse och bör beaktas av kommunstyrelsen och stadens nämnder (revisionsrapport 2010:07). Granskningen har avgränsats till ordförande och vice ordförande i nämnden och sociala delegationen.

Resultatet av granskningen visar att ordförande men inte vice ordförande i nämnden har e-postadress som är knuten till staden, dvs. en adress med ändelsen stockholm.se. Inom den sociala delegationen har ordförande men inte vice ordförande en till staden knuten e-postadress. Nämndens ledamöters e-postadresser är tillgängliga på stadens hemsida.

Förvaltningen skickar inte känslig information (känsliga personuppgifter eller sekretessbelagda uppgifter) med e-post till ledamöterna.

Om ordförande/vice ordförande i nämnden/sociala delegationen tar emot en e-post som innehåller känsliga personuppgifter eller sekretess vidarebefordras den till förvaltningen eller så överlämnas den på papper. Av nämndens dokumenterade rutiner framgår inte att e-posten som innehåller känsliga personuppgifter eller sekretess ska tas ut på papper för vidarebefordran till förvaltningen för diareföring. Nämndens ledamöter har fått information/utbildning om hur e-post ska hanteras.

Det förekommer att ledamöterna i nämnden och sociala delegationen får e-post som överförs till förvaltningen. Om e-posten innehåller sekretessbelagd information är kravet på diareföring enligt lagstiftningen ovillkorlig. Det är samtidigt inte tillåtet att vidarebefordra sådan e-post till förvaltningen för diareföring, såvida inte e-posten vidarebefordras krypterat. Granskningen har visat att krypteringsskydd saknas, såvida inte stadens e-postadress används. Risk finns att sekretessbelagd information inte hanteras på ett säkert sätt.

Revisionskontoret bedömer att det är angeläget att vice ordförande i den sociala delegationen alltid använder en e-postadress som är knuten till staden i sina kontakter med medborgarna i rollen som nämndledamot. När det gäller vice ordförande i stadsdelsnämnden och övriga nämndledamöter bör även de använda en e-postadress som är knuten till staden.

4 Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade.

Kvalitet i redovisningen

Med hjälp av konsult har en granskning genomförts där syftet varit att bedöma huruvida nämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende kvaliteten i redovisningen. I samband med granskningen har även särskild kontroll skett av så kallade förtroendekänsliga poster såsom representation, resor, konferenser etc. Granskningen har genomförts genom registeranalys avseende samtliga transaktioner i nämndens driftredovisning för perioden 1 januari till 31 augusti 2012. Uppföljande kontroller och verifieringar har skett för ett urval transaktioner. Intervju har skett med ekonomichef.

Nämnden följer stadens centrala regler och riktlinjer för redovisning. Förvaltningen bedömer att stadens regler och riktlinjer är ändamålsenliga och har inga egna anvisningar eller lathundar. För att säkerställa att reglerna är tillgängliga, kända och efterlevs i organisationen skickas förvaltnings-specifika kontopplansdokument ut till de medarbetare som konterar. Samtlig dokumentation finns även tillgänglig för alla medarbetare på intranätet.

Rutiner för löpande periodiseringar är inte fullt utvecklade. Hyror periodiseras löpande, andra kostnader periodiseras endast vid sidan om redovisningen. Dessa periodiseringar avser främst vårdkostnader och ligger till grund för uppföljning och analys samt rapportering till nämnden.

För de avvikelser och oklarheter som identifierats vid registeranalysen har i allt väsentligt erhållits tillfredsställande förklaringar. Större manuellt utförda bokföringstransaktioner har följts upp utan anmärkning. Inga differenser har identifierats vid avstämning av den totala redovisningen.

Vår samlade bedömning är att nämnden har en tillräcklig intern kontroll för att säkerställa en kvalitativ redovisning.

Förtroendekänsliga poster

I samband med granskning av kvalitet i redovisningen har även kontroll skett av så kallade förtroendekänsliga poster inom nämnden som representation, resor, konferenser etc.

Nämnden har utformat en egen policy och riktlinjer för representation och gåvor samt jäv som komplettering till stadens riktlinjer. Intern representation beslutas av budgetansvarig chef. Förvaltningen har även en egen lathund för handläggning och kontering av fakturor representation, konferenser, utbildning, gåvor, resor i tjänsten samt hyra/leasing av fordon.

Vår samlade bedömning utifrån granskningen är att representation, resor, konferenser m.m. bedöms vara motiverade och rimliga utifrån de syften som angivits eller framgår av underlag. Vidare bedömer vi att representationen i allt väsentligt är i enlighet med stadens och nämndens regler/riktlinjer med vissa undantag. Kontrollerna visar att de granskade verifikationerna uppvisar brister framförallt mot regler/riktlinjer avseende angivande av syfte och deltagare.

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten 2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och 3 Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/utförningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2012 – mars 2013

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2012:3 Skolelevers ogiltiga frånvaro
- 2012:4 Stadens och nämndernas arbete för att säkerställa att FN:s barnkonvention tillämpas
- 2012:5 Bygglov
- 2012:6 Tryggheten i stadens parker
- 2012:7 Planering av kommunal service i stadsutvecklingsområden
- 2012:8 Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning
- 2012:9 Stadens trafiksäkerhetsprogram
- 2012:10 Uppföljningsgranskning av stadens upphandlingsverksamhet
- 2012:11 Granskning av e-tjänstprogrammet
- 2013:1 Internkontroll i entreprenader och byggprojekt
- 2013:2 Samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting avseende barn och unga med psykisk ohälsa
- 2013:3 Grundskolans arbete med elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen
- 2013:4 Beslutsprocesser och underlag inför införandet av gemensam IT-service, GS- IT
- 2013:5 Avvikelsehantering inom äldreomsorgen